

Leona Nastasić

TEMA: SINTETIČKI KUBIZAM

SEMINARSKI RAD

Sveučilište u Zagrebu

Grafički Fakultet – Zagreb

Kolegij: Likovno grafička kultura 2

Mentor: Prof. dr. sc. Vanda Jurković

Jedinstveni broj studenta: 0128072833

SADRŽAJ

1. UVOD.....	3
2. POVIJESNI KONTEKST I RAZVOJ SINTETIČKOG KUBIZMA.....	3
3. KARAKTERISTIKE.....	4
4. KLUČNI UMJETNICI I NJIHOVA DJELA.....	6
4.1. Pablo Picasso.....	6
4.2. Georges Braque.....	7
4.3. Juan Gris.....	8
4.4. Albert Gleizes i Jean Metzinger.....	9
5. UTJECAJ SINTETIČKOG KUBIZMA.....	11
6. ZAKLJUČAK.....	12
7. POPIS LITERATURE.....	13

1. UVOD

Kubizam, jedan od najutjecajnijih pokreta u povijesti umjetnosti, razvio se početkom 20. stoljeća u Francuskoj. Pokret je podijeljen na dvije glavne faze: analitički i sintetički kubizam. Dok je analitički kubizam usmjeren na dekompoziciju objekata u geometrijske oblike, sintetički kubizam predstavlja razvojnu fazu u kojoj umjetnici ponovno sintetiziraju te oblike koristeći različite materijale i tehnike. Ovaj seminar istražuje nastanak, razvoj i značaj sintetičkog kubizma, s posebnim naglaskom na ključne umjetnike i njihova djela.

2. POVIJESNI KONTEKST I RAZVOJ SINTETIČKOG KUBIZMA

Sintetički kubizam pojavljuje se oko 1912. godine kao odgovor na složenost analitičkog kubizma. Glavni protagonisti ovog pokreta bili su Pablo Picasso i Georges Braque, koji

su nastojali pojednostaviti i revidirati pristup kubizmu dodajući nove elemente i tehnike. Za razliku od analitičkog kubizma, koji je težio dekomponiranju forme, sintetički kubizam usmjeren je na rekonstrukciju i ponovno stvaranje oblika kroz kolaže i asamblaže.

Kubizam se može smatrati reakcijom na tradicionalne umjetničke konvencije i težio je prikazivanju stvarnosti kroz fragmentirane, geometrijske oblike. U analitičkoj fazi, umjetnici su analizirali oblike i dekonstruirali ih na osnovne komponente, često stvarajući apstraktne i kompleksne kompozicije. Međutim, oko 1912. godine, kako su Picasso i Braque nastavili istraživati granice kubizma, počeli su uvoditi nove elemente i tehnike, što je dovelo do pojave sintetičkog kubizma.

Sintetički kubizam, za razliku od analitičkog, naglašava rekonstrukciju oblika koristeći različite materijale i teksture. Umjetnici su počeli koristiti kolaže i asamblaže, tehnike koje uključuju lijepljenje različitih materijala na platno kako bi stvorili slojevite i dinamične kompozicije. Ovaj pristup omogućio je umjetnicima da kombiniraju slike, tekst i različite materijale, stvarajući tako kompleksne vizualne i taktilne doživljaje.

Slika 1: Pablo Picasso, Žena koja Plače, 1937.

3. KARAKTERISTIKE

Sintetički kubizam karakteriziraju nekoliko ključnih elemenata koji ga razlikuju od analitičkog kubizma i drugih umjetničkih pokreta tog vremena:

- **Kolaž i asamblaž:** Umjetnici su počeli koristiti različite materijale kao što su novinski isječki, tapete, tkanine i drugi predmeti kako bi stvorili kolaže. Ova tehnika omogućila je dodavanje tekstone i novih dimenzija radovima, čineći ih više vizualno i taktilno zanimljivim. Kolaži su postali ključni element sintetičkog kubizma, jer su omogućili umjetnicima da istraže granice između stvarnosti i umjetnosti.
- **Pojednostavljeni oblici:** Dok je analitički kubizam težio složenim geometrijskim dekompozicijama, sintetički kubizam koristi jednostavnije i prepoznatljivije oblike. Umjetnici su često koristili velike, šarene plohe boje i linearne oblike kako bi naglasili strukturu kompozicije. Ovaj pristup omogućio je jasniju i direktniju komunikaciju s promatračem.
- **Boja:** Sintetički kubizam koristi boju na ekspresivniji način nego analitički kubizam. Boje su često intenzivne i kontrastne, što dodaje dinamiku i živost kompozicijama. Boja postaje ključni element u stvaranju vizualnog interesa i dinamike u radovima sintetičkih kubista.
- **Kombinacija tehnika:** Osim kolaža, sintetički kubisti su eksperimentirali s kombinacijom slikanja, crtanja i primjene drugih materijala, stvarajući tako hibridne oblike umjetnosti. Ova kombinacija tehnika omogućila je umjetnicima da istraže nove dimenzije i slojeve u svojim radovima, čineći ih kompleksnijima i intrigantnijima.
- **Ikonografija:** Sintetički kubizam često koristi prepoznatljive predmete i simbole iz svakodnevnog života, kao što su instrumenti, novine, boce i ljudske figure. Ovi elementi su često stilizirani i pojednostavljeni, ali ostaju prepoznatljivi, što omogućuje promatraču da prepozna i poveže se s radom.

4. KLJUČNI UMJETNICI I NJIHOVA DJELA

Pablo Picasso

Pablo Picasso, jedan od osnivača kubizma, odigrao je ključnu ulogu u razvoju sintetičkog kubizma. Njegovo djelo "Still Life with Chair Caning" (1912) često se smatra prvim primjerom sintetičkog kubizma. Picasso je koristio komadić stolnog platna s uzorkom stolice kao osnovu za kolaž, kombinirajući ga s uljanim bojama i tiskanom papirom. Ovaj rad ilustrira ključne karakteristike sintetičkog kubizma: upotrebu različitih materijala, kolažnu tehniku i naglašenu teksturu.

U "Still Life with Chair Caning", Picasso kombinira različite materijale kako bi stvorio kompleksnu i dinamičnu kompoziciju. Korištenje tiskanog platna i boje stvara slojeve i teksture koje dodaju dimenzionalnost i interes radu. Ovo djelo također ilustrira kako sintetički kubizam koristi svakodnevne predmete kako bi istražio granice između stvarnosti i umjetnosti.

Slika 2: Pablo Picasso, Still Life with Chair Caning, 1912.

Georges Braque

Georges Braque, Picassov bliski suradnik, također je bio pionir sintetičkog kubizma. Njegovo djelo "Bottle, Newspaper, Pipe, and Glass" (1913) prikazuje upotrebu kolaža u kombinaciji s tradicionalnim slikarskim tehnikama. Braque je često koristio obojeni papir, novinske isječke i drvo kako bi stvorio slojevite kompozicije koje izazivaju promatrača da razmotri granice između stvarnosti i umjetnosti.

U "Bottle, Newspaper, Pipe, and Glass", Braque koristi različite materijale kako bi stvorio slojevitost i teksturu. Kombinacija boje, papira i drva stvara kompleksnu kompoziciju koja izaziva promatrača da istraži različite slojeve i elemente djela. Ovo djelo također ilustrira kako sintetički kubizam koristi prepoznatljive predmete kako bi stvorio dinamične i intrigantne kompozicije.

Slika 3: Georges Braque, Bottle, Newspaper, Pipe and Glass, 1913.

Juan Gris

Juan Gris, još jedan značajan umjetnik sintetičkog kubizma, poznat je po svojoj metodičnoj i strukturalnoj pristupu. Njegovo djelo "The Sunblind" (1914) prikazuje

preciznu i pažljivo izbalansiranu kompoziciju, gdje kombinira različite elemente kao što su papir, tkanina i boja. Grisova djela često naglašavaju harmoniju i ravnotežu, ističući estetske vrijednosti sintetičkog kubizma.

U "The Sunblind", Gris koristi različite materijale i tehnike kako bi stvorio slojevit i balansirani kompoziciju. Korištenje papira, tkanine i boje stvara harmoniju i ravnotežu u radu, ističući estetske vrijednosti sintetičkog kubizma. Grisova djela često koriste prepoznatljive oblike i simbole kako bi stvorila dinamične i intrigantne kompozicije.

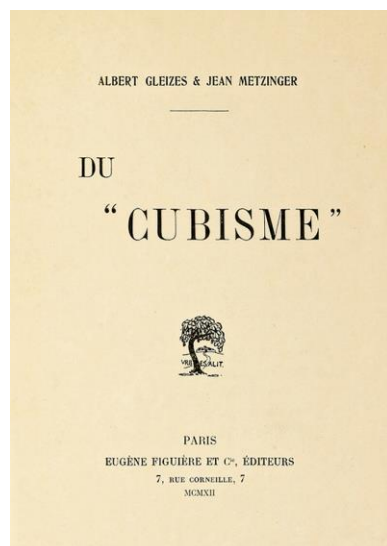
Slika 4: Juan Gris, The Sunblind, 1914.

Albert Gleizes i Jean Metzinger

Albert Gleizes i Jean Metzinger, također važni umjetnici kubizma, doprinijeli su razvoju sintetičkog kubizma kroz svoja istraživanja i teorijske radove. Njihova knjiga "Du Cubisme" (O kubizmu) iz 1912. godine predstavlja manifest kubizma i nudi teoretsku osnovu za razumijevanje pokreta. Gleizes i Metzinger ističu važnost geometrije i perspektive u kubizmu, te istražuju mogućnosti sintetičkog pristupa u umjetnosti.

Gleizesovo djelo "Woman with Phlox" (1910-1911) i Metzingerovo "Tea Time" (1911) prikazuju njihove inovacije u korištenju boje i oblika kako bi stvorili kompleksne i

dinamične kompozicije. Ovi radovi ilustriraju kako sintetički kubizam koristi prepoznatljive oblike i simbole kako bi stvorio slojevite i intrigantne kompozicije.

Slika 5: Albert Gleizes i Jean Metzinger, Du Cubisme, 1912.

Slika 6: Albert Gleizes, Woman with Phlox, 1910.-1911.

Slika 7: Jean Metzinger, Tea Time, 1911.

5. UTJECAJ SINTETIČKOG KUBIZMA NA RAZVOJ UMJETNOSTI

Sintetički kubizam imao je značajan utjecaj na daljnji razvoj umjetnosti u prvoj polovici 20. stoljeća. Ovaj pokret ne samo da je redefinirao pojmove oblikovanja i kompozicije, već je i utro put za brojne avangardne umjetničke pokrete koji su slijedili. Njegov utjecaj može se pratiti kroz nekoliko ključnih aspekata:

2. **Razvoj kolaža i asamblaža:** Sintetički kubizam uveo je tehniku kolaža u visoku umjetnost, čime je proširio mogućnosti izražavanja i korištenja materijala. Ova inovacija inspirirala je kasnije pokrete poput dadaizma, nadrealizma i pop arta, gdje su umjetnici koristili slične tehnike kako bi istražili granice između umjetnosti i svakodnevnih objekata.
3. **Proširenje granica vizualne umjetnosti:** Sintetički kubizam utjecao je na način na koji umjetnici promišljaju i stvaraju umjetnost. Uvođenje novih materijala i tehnika potaknulo je istraživanje novih oblika i metoda izražavanja. Ovaj pristup može se vidjeti u radovima umjetnika poput Kurta Schwittersa, koji je koristio različite predmete u svojim kolažima i asamblažima, te Roberta Rauschenberga, čiji su radovi kombinirali slikanje, skulpturu i različite materijale.

4. **Utjecaj na dizajn i arhitekturu:** Ideje sintetičkog kubizma također su utjecale na područja dizajna i arhitekture. Geometrijski oblici, upotreba novih materijala i naglasak na funkcionalnosti i estetici odrazili su se u radu arhitekata i dizajnera tog vremena. Pokreti poput Bauhauusa usvojili su principe kubizma, kombinirajući umjetnost s industrijskim dizajnom i funkcionalnošću.
5. **Inspiracija za apstraktnu umjetnost:** Sintetički kubizam otvorio je put za razvoj apstraktne umjetnosti. Umjetnici poput Pietta Mondriana i Kazimira Maljeviča bili su inspirirani kubističkim pristupom oblikovanju i kompoziciji, te su razvili svoje jedinstvene stilove apstraktnog izražavanja. Mondrianov neoplasticizam i Maljevičev suprematizam temelje se na geometrijskim oblicima i boji, što je direktno povezano s načelima sintetičkog kubizma.
6. **Socijalni i kulturni utjecaj:** Sintetički kubizam imao je i širi kulturni utjecaj, promičući ideje inovacije, istraživanja i preispitivanja konvencija. Ovaj pristup odrazio se u raznim sferama kulture, od književnosti do filma, gdje su umjetnici i kreatori tražili nove načine izražavanja i komunikacije. Kubizam je tako postao simbol modernosti i napretka, utječući na šire kulturne trendove i pokrete.

7. ZAKLJUČAK

Sintetički kubizam predstavlja ključnu fazu u razvoju kubističkog pokreta, označavajući prijelaz od analitičkog dekonstrukcije oblika prema ponovnoj sintezi i inovaciji kroz upotrebu različitih materijala i tehnika. Umjetnici poput Pabla Picassa, Georges-a Braquea, Juana Grisa, Alberta Gleizesa i Jeana Metzinger stvorili su radove koji su redefinirali pojmove umjetničke kompozicije i izraza.

Ovaj pokret nije samo revolucionirao način na koji su umjetnici pristupali oblikovanju i materijalima, već je imao dalekosežan utjecaj na daljnji razvoj umjetnosti, dizajna, arhitekture i šire kulture. Sintetički kubizam utro je put za brojne avangardne pokrete i umjetničke inovacije, te ostaje važan i inspirativan dio povijesti umjetnosti.

Kroz upotrebu kolaža, asamblaža, intenzivnih boja i prepoznatljivih oblika, sintetički kubisti stvorili su radove koji su i danas predmet divljenja i proučavanja. Njihova djela nisu samo umjetnički objekti, već i svjedočanstva o vremenu kada su se granice umjetnosti pomicala i redefinirale, otvarajući nove horizonte za buduće generacije umjetnika i stvaralaca.

8. POPIS LITERATURE

- Golding, John. *Kubizam: Povijest i analiza, 1907-1944*. Belknap Press of Harvard University Press, 1988.
- Richardson, John. *Život Pabla Picassa: Trijumfalne godine, 1917-1932*. Knopf, 2007.
- Cooper, Douglas. *Kubistička epoha*. Phaidon Press, 1971.
- Green, Christopher. *Kubizam i njegovi neprijatelji: Moderni pokreti i reakcija u francuskoj umjetnosti, 1916-1928*. Yale University Press, 1987.
- Kahnweiler, Daniel-Henry. *Uspon kubizma*. Wittenborn, Schultz, 1949.
- Cowling, Elizabeth, i Jennifer Mundy, ur. *Na klasičnom tlu: Picasso, Léger, De Chirico i novi klasicizam 1910-1930*. Tate Gallery, 1990.

